

SPIS TREŚCI

Straty wojenne

Arkadiusz Mularczyk – *Reparacje. Wstęp do Raportu o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej 1939–1945* 3

Niepodległość

„Ze złem trzeba czynnie walczyć”. Z prof. Stanisławem Michnowskim rozmawia Barbara Świtalska-Starzeńska 32

Stanisław Michnowski „Marian”, równoletek Niepodległej, członek Sodalicii Mariańskiej, geofizyk, autor ponad 120 publikacji naukowych, współzałożyciel i były redaktor naczelny czasopisma naukowo-technicznego „Politechnika”.

Komentarze historyczne

Janusz Wróbel – *Mandżurskie pola śmierci. Zapomniany rozdział polskiej martyrologii* 49

W początkach lutego 1904 r., pomimo silnego mrozu w Warszawie panowała gorąca atmosfera. Gazety ukazywały się w zwiększonej objętości, redakcje pracowały całą dobę, a dziennikarze w gorączkowym pośpiechu przygotowywali specjalne dodatki. Gazeciarze roznosili je po ulicach miasta, krzycząc na całe gardło: „wojna polsko-japońska!”. Przechodnie rozchwytywali gazety, a w zapełnionych po brzegi kawiarniach prowadzono ożywione dyskusje nad wydarzeniami na Dalekim Wschodzie.

Małgorzata Sokołowska – *Burzliwe dzieje lokalizacji portu morskiego. Na stulecie portu w Gdyni* 64

Piotr Olechowski – *Historia pisana na nowo?*

Upamiętnienia Polaków we Lwowie 75

Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk
– Szkoły Młodszych Ochotniczek
(1942–1948) 86

Marek Hańderek – „Capricorn”,
japoński agent wywiadu PRL 99

Polskie rodziny

Jarosław Szarek – Polskość,
która kosztuje 106

Nie ma niepodległości bez wiary, korzeni i pamięci. Czerwony totalitaryzm, niszcząc ten świat – ze szczególną zaciętością na Kresach Rzeczypospolitej – pozostawił po sobie nieodkryte do dzisiaj groby, ruiny i pokolenia okaleczonych cierpieniem swych najbliższych. Wśród nich była rodzina Krasowskich z Mińska. Od wielu już lat prof. Teresa Krasowska upamiętnia dramatyczny los swej rodziny, ale nade wszystko wychowuje i prowadzi współczesną młodzież drogą prawdy, piękna i dobra, co jest skuteczną odpowiedzią na pokusy burzycieli fundamentów naszej tacińskiej cywilizacji.

Sylwetki

Mariusz Krzysztofiński – Przełamywał
barierę strachu.

Arcybiskup Ignacy Tokarczuk 121

Pisarze Niepodległości

Marek Klecel – Zesłaniec syberyjski,
legionista, pisarz. Wacław Sieroszewski
(1858–1945) 126

Historia i film

Kinga Hałacińska – Filmy i tożsamość.
Festiwal Filmowy NNW,
Gdynia 2022 140

Artur Adamski – Filmu historycznego
kłopoty z prawdą 150

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
Adam Hlebowicz, dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofiński,
dr hab. Sebastian Ligarski,
dr Agnieszka Łuczak,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr Wojciech Muszyński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813, wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),
Jakub Gołębiowski (jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),
Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),
Romuald Niedziółko – zastępca redaktora naczelnego
(romuald.niedziolko@ipn.gov.pl),
Jan M. Ruman – redaktor naczelny
(jan.ruman@ipn.gov.pl),
Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),
Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska
(tel. 22 5818819, maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny:

Sylvia Szafranska
Projekt okładki i łamanie:
Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

LEGRA Sp. z o.o. ul. Albatrosów 10c,
30-716 Kraków

Na okładce:

Dwunastoletnia Kazimiera Kostewicz (Mika) nad ciałem
siostry Anny zabitej w ataku lotniczym na polu
w pobliżu skrzyżowania ulic Ostrogora i Wawrzyszewskiej
w Warszawie, 9 września 1939 r. Fot. Julien Bryan